

РЕШЕНИЕ

№ 8729

гр. София, 26.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 36 СЪСТАВ, в публично заседание на трети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: СИМОНА В. НАВУЩАНОВА

при участието на секретаря КРАСИМИРА М. ИНКОВА
като разгледа докладваното от СИМОНА В. НАВУЩАНОВА Гражданско дело № 20211110165012 по описа за 2021 година

Предявени са отрицателни установителни искове с правно основание чл. 439 ГПК за признаване за установено, че ответникът няма право на принудително изпълнение срещу ищеца за следните суми, за които е издаден изпълнителен лист по гр.д. № 55828/2012 г., СРС, 48 с-в, и се води изп. д. № 20169220401379 по описа на ЧСИ Ив. Д., рег. № 922 в Регистъра на Камарата на ЧСИ, а именно: за сумата от **725,33 лв.** – главница, сумата от **66,28 лв.** – лихва за забава за периода от 03.08.2011 г. до 22.11.2012 г., както и **12,50 лв.** – лихва за забава от 11.08.2011 г. до 22.11.2012 г.

Ищецът твърди, че бил издаден изпълнителен лист по гр.д. № 55828/2012 г., СРС, 48 с-в, въз основа на който на 07.03.2013 г. било образувано изпълнително дело № 20138430400065 по описа на ЧСИ Ел. П.. Сочи, че на 15.03.2013 г. е наложен заповед върху трудово възнаграждение на ищеца. Посочва, че на 07.01.2016 г. служебният архив на ЧСИ Ел. П. е преместен при ЧСИ Ив. Д., а изпълнителното дело е продължено под № 20169220401379. На 06.01.2017 г. било издадено постановление от ЧСИ Ив. Д., с което на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК е прекратено изпълнителното дело. Твърди, че вземанията по процесния изпълнителен лист са погасени по давност на 20.03.2018 г., тъй като последното валидно изпълнително действие било от 20.03.2013 г. Сочи, че отказ от изтекла погасителна давност бил недопустим и не възстановявал възможността погасеното задължение да бъде събирано отново принудително. Моли да бъдат уважени предявените искове. Претендират се разносните по делото.

В отговора на исковата молба ответникът оспорва предявените искове като неоснователни. Твърди, че на 29.07.2020 г. е сключено споразумение между страните по настоящото производство, по силата на което ищецът е признал задължението си по основание и по размер. Сочи, че с цитираното споразумение ищецът се е отказал от изтеклата погасителна давност. Моли за отхвърляне на предявените искове.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства и доказателствени средства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл.235, ал.2 ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

С предявяването на иска по чл. 439 ГПК длъжникът оспорва изпълнението, като съгласно чл. 439, ал. 2 ГПК искът може да се основава само на факти, настъпили след

приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание. Искът по своя предмет е отрицателен установителен и има за цел за отрече съществуването на изпълняемо право. В това производство ищецът може да навежда всички правопогасяващи, правоотлагащи, правопрекратяващи възражения, основани на факти, непреклюдирани в производството по издаване на изпълнителното основание. Претенцията на длъжника следва да се основава на ново твърдение за настъпил факт, а не на липса на такъв, доколкото основанието на ответника вече е било доказано и удостоверено с изпълнителното основание. В производството по издаване на заповед за изпълнение, законодателят е предвидил редица средства за защита на длъжника. Така, съгласно чл. 414, ал. 1 ГПК длъжникът може да възрази срещу заповедта за изпълнение, от което следва правото на кредитора съгласно чл.415 ГПК да предяви иск за установяване на вземането си. Когато обаче възражение не е подадено, липсва и необходимост от предявяване на иск с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, заповедта за изпълнение влиза в законна сила – ар. чл.416 ГПК. Изпълнителният лист се издава въз основа на влязлата в сила заповед за изпълнение и следователно изпълнителното основание се ползва със стабилитет. Затова неподаването на възражение по чл.414, ал.1 ГПК, оттеглянето му или влизане в сила на съдебното решение по иска с правно основание чл.422, ал.1 ГПК имат за последица създаване на стабилитет на заповедта за изпълнение.

С доклада по делото са обявени за безспорни и ненуждаещи се от доказване следните факти и обстоятелства включени в предмета на спорното право: срещу ищеца е бил издаден изпълнителен лист гр.д. № 55828/2012 г., СРС, 48 с-в, : за сумата от 725,33 лв. – главница, сумата от 66,28 лв. – лихва за забава за периода от 03.08.2011 г. до 22.11.2012 г., както и 12,50 лв. – лихва за забава от 11.08.2011 г. до 22.11.2012 г.; 2) Въз основа на изпълнителния лист било образувано изп. д. № 20169220401379 по описа на ЧСИ Ив. Д., рег. № 922 в Регистъра на Камарата на ЧСИ. Не е спорно между страните, че процесните вземания произтичат от правоотношение по предоставяне на договор за потребителски кредит от 01.12.2006 г. В тази връзка следва да се посочи, че с влизането в сила на Заповедта за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК, давността за вземането по договора за кредит е прекъсната /така Решение № 37 от 24.02.2021 г. по гр. д. № 1747 / 2020 г. на Върховен касационен съд, 4-то гр. отделение/.

Съдът счита, че исковата претенция е предявена срещу надлежна страна. С определение № 60231 от 08.06.2021 г. по ч.г.д. № 388/2021 на ВКС е прието, че при прехвърляне на вземането по изпълнителния лист, настъпилото правоприемство изключва възможността длъжникът да води иск срещу цедента, поради липса на правен интерес. Извършената цесия не се оспорва от страните в настоящото производство.

От приложения по делото заверен препис от изп. д. № 20169220401379. Се установява, че по молба на кредитора „Банка ДСК“ ЕАД от 07.03.2013 г. е образувано изпълнително дело № 20138430400065 по описа на ЧСИ Ел. П. за принудително събиране на сумите, обективирани в изпълнителен лист от 30.11.2012 г. С депозираната молба е поискано насрочване на опис на движими вещи и заповест на суми по банковите сметки на ищеца. На 15.03.2013 г. е наложен заповест на трудовото възнграждение на длъжника С. А. А.. Изготвена е ПДИ, връчена на длъжника на 20.03.2013 г. На осн. чл. 33, ал. 1 от ЗЧСИ считано от 07.01.2016 г. архивът на ЧСИ Петкова – с прекратени правомощия е прехвърлен към ЧСИ Ив. Д. и изпълнително дело № 20138430400065 е преобразувано под нов номер № 20169220401379 по описа на ЧСИ Д. С постановление от 06.01.2017 г. изпълнителното дело е прекратено на осн. чл. 433, ал.1, т. 8 ГПК.

По делото е представено и Споразумение за разсрочване на парично задължение от 29.07.2020 г., сключено между страните /л. 28-31/. По силата на същото ищецът е признал, че има задължение към ответника, което към 17.07.2020 г. възлиза на сумата в размер на 2411,53 лева. Същото произтича от договор за кредит от 01.12.2006 г., сключен между ищеца и „Банка ДСК“ ЕАД, вземанията по който са прехвърлени на „ОТП Факторинг България“ ЕАД на 01.07.2013 г., който от своя страна ги е прехвърлил на ответника „ЕОС Матрика“ ЕООД с договор за цесия от 29.09.2018 г.

Безспорно установено между страните, че именно за тов вземане е образувано № 20138430400065 е преобразувано под нов номер № 20169220401379 по описа на ЧСИ Д. Съобразно чл. 4 от договора, с подписване на посоченото споразумение, длъжникът на основание чл. 113 ЗЗД упражнява правото си на отказ от последиците по чл. 110 и чл. 111, настъпили до датата на подписване на споразумението.

С оглед наведените от ищеца твърдения и оспорвания, спорът по делото се концентрира около това погасени ли са по давност процесните суми в рамките на висиящия изпълнителен процес за тяхното събиране и дали ищецът е извършил валиден отказ от настъпилата погасителна давност.

За да се отговори на спорния въпрос, следва да се съобразят задължителните указания, дадени с ТР № 2/26.06.2015 г. по тълк. д. № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС. С цитираното тълкувателно решение се прие, че указанията, дадени с ППВС № 3/1980 г. следва да се считат за изгубили сила, предвид новите обществени реалности и промените в процесуалната уредба. По задължителен начин се уреди правилото, че в изпълнителния процес давността не спира, защото кредиторът може да избере дали да „действа“ (да иска нови изпълнителни способности, защото все още не е удовлетворен), или да „не действа“ (да не иска нови изпълнителни способности). Относно прекъсването на давността се прие, че при изпълнителния процес давността се прекъсва многократно - с предприемането на всеки отделен изпълнителен способ и с извършването на всяко изпълнително действие, изграждащо съответния способ. Искането от вискателя да бъде приложен определен изпълнителен способ прекъсва давността, защото съдебният изпълнител е длъжен да го приложи, но по изричната разпоредба на закона давността се прекъсва с предприемането на всяко действие по принудително изпълнение. За разлика от изпълнителното дело, ищецът няма нужда да поддържа висиящността на исковия процес, но трябва да поддържа със свои действия висиящността на изпълнителния процес като внася съответните такси и разноски за извършването на изпълнителните действия, изграждащи посочения от него изпълнителен способ (извършване на опис и оценка, предаване на описаното имущество на пазач, отваряне на помещения и изнасяне на вещите на длъжника и др.), както и като иска повтаряне на неуспешните изпълнителни действия и прилагането на нови изпълнителни способности. Прекъсва давността предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ (независимо от това дали прилагането му е поискано от вискателя и/или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане от вискателя съгласно чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ): насочването на изпълнението чрез налагане на заповест или възбрана, присъединяването на кредитора, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършването на опис и оценка на вещ, назначаването на пазач, насрочването и извършването на продан и т.н. до постъпването на парични суми от проданта или на плащания от трети задължени лица. Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнително дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи, книжа и др., назначаването на експертиза за определяне на непогасения остатък от дълга, извършването на разпределение, плащането въз основа на влязлото в сила разпределение и др.

Следва да се изтъкне и принципното разбиране, че искането на кредитора за прилагане на определен изпълнителен способ само по себе си е достатъчно за прекъсване на давността, независимо дали действия по реализирането му са предприети от ЧСИ. Настоящата съдебна инстанция, съобразявайки установената съдебна практика, приема, че за нуждите на преценката дали изпълнителното производство е прекратено на основание чл. 433, ал.1, т.8 ГПК и дали вземането на кредитора е погасено по давност е без значение дали искането от вискателя за предприемане на определен изпълнителен способ е последвано от извършването на валидни изпълнителни действия, както и дали те са били успешни. От значение е кредиторската пасивност, респективно активност. В случай на процесуална активност на кредитора, ако той е поддържал висиящността на изпълнителния процес с регулярни искания за прилагане на нови изпълнителни способности, той не следва да бъде санкциониран с прекратяване на производството и с обявяване на вземането му за

погасено по давност, поради евентуално бездействие на съдебния изпълнител или безуспешност на посочения изпълнителен способ.

Съдът възприема съдебната практика, според която извършената с т. 10 от ТР № 2/26.06.2015 г., постановено по тълк. д. № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, отмяна на ППВС № 3/18.11.1980 г. поражда действие от датата на обявяването на тълкувателното решение, като даденото с т. 10 от него разрешение се прилага от тази дата и то само по отношение на висящите към този момент изпълнителни производства, но не и към тези, които са приключили преди това /в този смисъл – Решение № 170/17.09.2018 г., постановено по гр. д. № 2382/2017 г. по описа на ВКС, IV ГО/. Ето защо съдът счита, че с образуването на изп. № 20158410411801 по описа на ЧСИ Неделчо Митев давността за вземанията по изпълнителния лист се счита за прекъсната на основание чл. 116, б. „в“ ЗЗД, като по силата на даденото с ППВС № 3/18.11.1980 г. тълкуване давността е спряла да тече на основание чл. 115, ал. 1, б. „ж“ ЗЗД. Спирането на давността по изпълнителното производство следва да се счита за преустановено от момента на отмяната на ППВС № 3/18.11.1980 г., извършена с т. 10 от ТР № 2/26.06.2015 г., постановено по тълк. д. № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, а именно от 26.06.2015 г. Следователно от датата 26.06.2015 г. следва да се преценяват всички твърдения на ищеца за изтекла погасителна давност.

След горепосочената дата се прилага т. 10 от ТР № 2/26.06.2015 г. по тълк. д. № 2/2013 г. по описа на ВКС, ОСГТК, според която „Когато взискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на две години и изпълнителното производство е прекратено по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК.

На следващо място, съгласно чл. 3, т. 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, за срока от 13 март 2020 г. до отмяната на извънредното положение спират да текат давностните срокове, с изтичането на които се погасяват или придобиват права от частноправните субекти. Съгласно § 13 от Преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за здравето (ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) сроковете, спрели да текат по време на извънредното положение по Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, продължават да текат след изтичането на 7 дни от обнародването на този закон в „Държавен вестник“. Следователно за времето от 13.03.2020 г. до 20.05.2020 г. включително погасителната давност е била спряна по силата на закона.

От материалите по изпълнителното дело се установява, че с молба от 07.03.2013 г. е образувано изпълнителното дело, като е поискано насрочване на опис на движими вещи и налагане на заповед върху банкови сметки. Установи се, че на 15.03.2013 г. е наложен заповед върху трудовото възнаграждение на длъжника. Както бе посочено, съобразно задължителните постановления на Тълкувателно дело 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, искането от взискателя да бъде приложен определен изпълнителен способ прекъсва давността. Респ. с наложения на 15.03.2013 г. заповед е прекъснат петгодишният давностен срок, поради което и от този момент е започнал да се отброява нов давностен срок, който изтича на 15.03.2018 г. Изложеното обуславя, че към датата на депозиране на исковата молба вземането на ищеца е погасено по давност.

В тази насока следва да се отбележи, че по делото е представено и прието като писмено доказателство Споразумение за разсрочване на парично задължение от 29.07.2020 г., сключено между страните, като ищецът твърди същото да е недействително в частта, в която ищецът се е отказ от давността, което възражение съдът намира за неоснователно. Съобразно нормата на чл. 113 ЗЗД отказ от давност е допустим, единствено ако същата е изтекла. В настоящото производство се установи, че давността за процесните вземания е изтекла на 15.03.2018 г. (факт, който се твърди и от самия ищец), а споразумението за разсрочване на дълга е сключено на 29.07.2020 г. Същото не е оспорно десежно автентичността му, а се твърди, че направения с него отказ от изтекла давност е недействителен. В тази хипотеза Споразумение за

разсрочване на парично задължение от 29.07.2020 г., сключено между страните не е недействително в частта, с която ответникът се е отказал от давността. Според чл. 113 ЗЗД валиден отказ от субективното право на погасителна давност може да се направи само след изтичането ѝ, като отказът е винаги съзнавано волеизявление. Той може да бъде изричен и мълчалив, но от съдържанието му трябва да може по несъмнен начин да се направи извод, че длъжникът не желае да се ползва от последиците на погасителната давност било относно цялото парично задължение, било само за част от него. По тези причини не може да има валиден отказ от погасителна давност при неиндивидуализирани по размер чрез тяхната стойност парични задължения. Това е така, защото без такава определеност не може да има валидно изразена воля за самото съдържание на задължението, за което е изтекла погасителната давност /така Решение № 186 от 19.06.2013 г. по гр. д. № 927/2012 г. на ВКС, 4 ГО/. В случая, в депозираното споразумение е индивидуализиран правопораждащият юридически факт на вземането, а именно: договор за кредит от 01.12.2006 г. сключен между ищеца и “Банка ДСК” ЕАД, вземанията по който са прехвърлени на „ОТП Факторинг България“ ЕАД на 01.07.2013 г., който от своя страна ги е прехвърлил на ответника „ЕОС Матрика“ ЕООД с договор за цесия от 29.09.2018 г. Предвид изложеното, ако се приеме, че давността е изтекла на 15.03.2018г., то с посоченото споразумение от 29.07.2020 г., ищецът е направил валиден отказ от давност и вземането се явява дължимо.

Предвид всичко изложено, настоящият съдебен състав намира, че така предявената искова претенция следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

При този изход на спора, правно на разноси на основание чл. 78, ал.3 ГПК има ответникът. Такива обаче не се претендират от ответника, като не се и представят доказателства за извършване на разноси.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения иск с правно основание чл. 439, ал.1 ГПК на С. А. А., ЕГН *****, против „ЕОС Матрикс“ ЕООД, ЕИК ..., за признаване за установено в отношенията между страните, че ищецът не дължи на ответника следните суми, за които е издаден изпълнителен лист на 30.11.2012 г. по гр.д. № 55828/2012 г., СРС, 48 с-в, и е образувано изп. дело № 20138430400065, по описа на ЧСИ Ел. П., преобразувано под нов номер № 20169220401379 по описа на ЧСИ Д, рег. № 922 в Регистъра на Камарата на ЧСИ, а именно: за сумата от **725,33 лв.** – главница, сумата от **66,28 лв.** – лихва за забава за периода от 03.08.2011 г. до 22.11.2012 г., както и **12,50 лв.** – лихва за забава от 11.08.2011 г. до 22.11.2012 г.

Решението може да бъде обжалвано от страните в двуседмичен срок считано от съобщаването му с въззивна жалба пред Софийски градски съд.

Съдия при Софийски районен съд: _____